Voorbeeld / A06

SMS- en WhatsApp-fraude: herkennen en stoppen

Gratis: twee van de acht taken, compleet

Voor iedereen die SMS, belletjes en WhatsApp-berichten krijgt van onbekenden en wil weten wat je negeert, wat je op je telefoon aanzet en wat je doet als je er toch voor bent gevallen. Ook handig om de telefoon van een vader, moeder of grootouder klaar te maken.

Je telefoon (iPhone of Android), de code om hem te ontgrendelen, een up-to-date WhatsApp en een e-mailadres waar jij bij kunt. Voor taak 06 je bankpas of bank-app. Voor taak 08 de telefoon van de familielid, met die persoon erbij.

Inbegrepen in de volledige handleiding

01 De signalen herkennen (in deze proef)
02 Je WhatsApp-account beveiligen (in deze proef)
03 Berichten en bellen filteren op de iPhone
04 Berichten en oproepen filteren op Android
05 “Hoi pap, hoi mam”: bevestigen voordat je overmaakt
06 Links, codes en betalingen
07 Als je al hebt geklikt, betaald of een code gegeven
08 De mobiel van een familielid beveiligen

De knopnamen volgen de officiële Nederlandse pagina’s, geraadpleegd in november 2026. Ze kunnen verschillen per model en systeemversie; als je er een niet vindt, open de bron die in de taak staat.

Taak 01

De signalen herkennen

Stoppen voordat je tikt, antwoordt of betaalt.

01 De signalen herhalen zich. Haast of dreiging: een geblokkeerde rekening, een schuld, een beslag. Een link die je nu moet openen. Een vraag om een code, wachtwoord, PIN of kaartgegevens. Iemand die zegt van de familie, de bank of een overheidsinstantie te zijn, maar app't vanaf een nummer dat je niet kent.

02 Bekijk de link voordat je tikt: hij kan er goed uitzien, maar het adres hoeft niet bij de site van het bedrijf te horen. Op de iPhone houd je de link ingedrukt om het adres te zien.

03 De regel: als een onverwacht bericht om geld, een code of gegevens vraagt, behandel het als fraude totdat je het via een ander kanaal bevestigt. Reageer niet, tik niet, doorstuur niet. Controleer via het contact dat je al had, nooit via wat in het bericht staat.

Het bericht zegt	Wat ze van je willen	Doe dit
Verdachte activiteit op je rekening; de bank gaat het annuleren	De code die de bank je per SMS stuurt	Leg op. Bel zelf de bank
Schuld bij de Belastingdienst of een pakketje dat je moet betalen	Dat je de link opent en betaalt	Verwijder het. Controleer op de officiële website of in de app
Een kind of familielid met een nieuw nummer en een noodgeval	Een overschrijving vandaag nog doen	Bel het oude nummer (taak 05)
Goedbetaalde baan of thuiswerken	Persoonlijke gegevens of geld voor de sollicitatie	Reageer niet. Blokkeer en meld de fraude

Controleer het resultaat

Je hebt de laatste SMS'en en chats van onbekende nummers geopend en kunt bij elke zeggen welk signaal het heeft of waarom het er geen heeft.

Als iets niet zoals verwacht verloopt

Dat ze je naam, adres of bank weten bewijst niets: die gegevens liggen vaak op internet. Je bank vraagt nooit via e-mail, SMS of telefoon om inloggegevens of codes.

WhatsApp: verdachte berichten en fraude · Apple: fraude en phishing herkennen en voorkomen · Veilig Bankieren: phishing, alles wat je moet weten · Veilig Bankieren: wat is bankhelpdeskfraude? · Belastingdienst: valse WhatsApp-berichten, sms-berichten, mails, apps, brieven of telefoontjes

Taak 02

Je WhatsApp-account beveiligen

De deur dichtzetten voor accountdiefstal voordat iemand het probeert.

01 De zes-cijferige code die WhatsApp je per SMS stuurt, is de sleutel tot je account. Deel deze nooit, ook niet met vrienden of familie. Als je er een ontvangt zonder erom te vragen, heeft iemand je nummer ingetypt; zonder de code kan diegene niet binnenkomen.

02 Zet verificatie in twee stappen aan. Android: tik op “Meer opties” (drie verticale puntjes), Instellingen, Account, Verificatie in twee stappen. iPhone: Instellingen, Account, Verificatie in twee stappen. Zet “Verificatie in twee stappen inschakelen” aan, maak een sterke PIN, bevestig deze en voeg een e-mailadres toe waar jij toegang toe hebt. WhatsApp vervangt de oude 6-cijferige PIN door deze PIN.

03 In Instellingen (op de iPhone: Instellingen of je profielfoto), Privacy, Groepen, kies “Mijn contactpersonen”: wie niet in je contacten staat, kan je niet meer zonder toestemming toevoegen aan groepen. In Privacy, Bellen, zet “Onbekende nummers dempen” aan: die bellen niet meer, maar staan wel in het tabblad Bellen.

04 Open Gekoppelde apparaten (Android: “Meer opties” (drie verticale puntjes); iPhone: Instellingen of je profielfoto). Als er een computer of browser staat die je niet herkent, tik erop en kies “Afmelden”.

Controleer het resultaat

Verificatie in twee stappen staat aan met je e-mail, groepen staan op “Mijn contactpersonen”, “Onbekende nummers dempen” staat aan en er zijn geen gekoppelde apparaten die je niet herkent.

Als iets niet zoals verwacht verloopt

Als WhatsApp “Je telefoonnummer is geregistreerd op WhatsApp op een nieuw apparaat” toont, heeft iemand je nummer gebruikt: volg taak 07. Zet verificatie in twee stappen nooit uit omdat iemand dat vraagt. Zet een moeilijk te raden code op je voicemail, zodat niemand daar je code kan afhoren.

WhatsApp: verificatiecode die je niet aanvroeg · WhatsApp: twee-stapsverificatie beheren · WhatsApp: groepsprivacy · WhatsApp: onbekende nummers dempen · WhatsApp: gekoppelde apparaten · WhatsApp: accountbeveiliging

In de complete kit

Deze proefversie bevat 2 van de 8 taken. De andere 6 schakelen de beveiligingen van de iPhone en Android in, met de namen van de knoppen, en geven je een plan voor het geval je al hebt geklikt:

03 Berichten en bellen filteren op de iPhone

Onbekende afzenders filteren in Berichten, spam melden zonder te antwoorden en kiezen wat er gebeurt met oproepen van nummers die je niet hebt opgeslagen.

04 Berichten en oproepen filteren op Android

De spam- en fraudeprotectie van Google Berichten, het spamfilter voor oproepen en de spambeveiliging op een Galaxy.

05 “Hoi pap, hoi mam”: bevestigen voordat je overmaakt

Hoe de truc werkt, de oproep die het ontkracht en het familiecodewoord dat je één keer afspreekt.

06 Links, codes en betalingen

De veilige weg naar de bank, wat een code echt autoriseert en de geldverzoeknotificatie die, als je accepteert, betaalt aan een ander.

07 Als je al hebt geklikt, betaald of een code gegeven

De juiste volgorde: bank, wachtwoorden, WhatsApp, aangifte en rapporteren, met wat je mee moet nemen en de fout die je de account doet verliezen.

08 De mobiel van een familielid beveiligen

Een halve-uursessie, in de juiste volgorde, om de mobiel van een vader of opa beveiligd en hem klaar te maken.

Complete kit: 4,90 €, BTW inbegrepen. Bevat de gids, de checklist en het werkblad, met een bewerkbare versie in de browser.

https://ioutlet.nl/recursos-digitais/burlas-sms-whatsapp/